

نوسان ارز مهم‌ترین دغدغه تولیدکنندگان

رئیس اتاق اصناف ایران گفت: نوسان ارز مهم‌ترین دغدغه تولیدکنندگان در تأمین مواد اولیه است و نمی‌توانند وضعیت ۶ ماه آینده بازار را پیش بینی کنند.
قاسم نوده‌فراهانی، روز پنجشنبه در بیست و سومین همایش روز ملی حمایت از حقوق مصرف‌کنندگان اظهار داشت: تولیدکنندگان از زمان ثبت سفارش تا تحویل کالا در گمرک با نوسان ارز روبه‌رو هستند، زمانی که سفارش ثبت می‌شود یک نرخ ارز و در مرحله گمرک نرخ ارز تغییر می‌کند. وی ادامه داد: زمانی که تولیدکنندگان ۵۰ درصد مواد اولیه را صرف تولید می‌کنند دوباره برای دریافت ارز، نرخ ارز افزایش می‌یابد، نوسان ارز باعث می‌شود تا تولید کنندگان از طریق دیگری کالای خود را در بازار بفروشند.
رئیس اتاق اصناف ایران تأکید کرد: کارشناسان بانک مرکزی وضعیت را بررسی کنند قیمت ارز را ثابت قرار دهند تا تولید کنندگان بتوانند بازار را حداقل برای ۶ ماه پیش بینی کنند. وی با اشاره به اینکه نوسان ارز بر روی قیمت کالاها تأثیر گذاشته است گفت: برای تأمین مواد اولیه نیاز به تخصیص ارز است. نوده‌فراهانی، اضافه کرد: مشکلات مسائل تولیدکنندگان باید مورد پیگیری قرار گیرد و رفع شود. وی با بیان اینکه تولید ما را از وابستگی به خارجی‌ها منع می‌کند گفت: قبل از انقلاب در بسیاری از عرصه‌های صنعتی واردکننده بودیم که اکنون با پیشرفت در تولید و تکنولوژی به صادرکننده تبدیل شده‌ایم. رئیس اتاق اصناف ایران عنوان کرد: تولیدکنندگان، تولیدات را با علم روز تأملی دهند که این امر منجر به ارتقای صادرات می‌شود. وی با تأکید بر اینکه نیاز است تا دولت، پیچیدگی‌ها را از راه تولیدکننده بر دارد گفت: دولت می‌تواند موانع تولید را کم کند که این موضوع باعث رقابت بین تولیدکنندگان می‌شود. وی خاطر نشان کرد: رفع موانع تولید، رقابت‌پذیری کالاهای ایرانی را در عرصه‌های بین‌المللی ارتقا می‌دهد.

اعلام جزئیات برگزاری نمایشگاه‌های بهاره

نایب رئیس اتاق اصناف تهران گفت: نمایشگاه‌های بهاره امسال تهران ۱۵ تا ۲۵ اسفند در پنج نقطه از پایتخت برگزار می‌شود.
محمد رضا فرجی‌تهرانی، نایب رئیس اتاق اصناف تهران در تشریح جزئیات برگزاری نمایشگاه‌های بهاره امسال به این‌لنگت: نمایشگاه‌های بهاره تهران در مصلائی تهران، ارم سبز، بوستان گفت‌وگو، فرهنگسرای خاوران و فرهنگسرای اشراق از ۱۵ تا ۲۵ اسفند ماه برگزار می‌شود و انتظار می‌رود با توجه به تقارن ماه رمضان و عید نوروز مردم استقبال خوبی از این نمایشگاه‌ها داشته باشند. وی افزود: امسال یکی از اهداف مهم ما برای برگزاری نمایشگاه عرضه کالاهای با کیفیت و با قیمت مناسب است و براساس برآوردهای انجام شده قیمت تمام اقلام ۱۵ تا ۱۵ درصد نسبت به بازار پایین‌تر عرضه می‌شود. فرجی‌تهرانی درباره دلیل تغییر تاریخ برگزاری نمایشگاه و عقب افتادن آن اظهار کرد: برگزاری نمایشگاه بهاره به سه محرجی که مورد تأیید هیات رئیسه اتاق اصناف نبوده‌اند، واگذار شده بود و به دلیل تعطیلی‌های اخیر دولت، جلسات هیات رئیسه اتاق اصناف به تعویق افتاد و نتوانستیم در مورد برگزاری نمایشگاه به جمع بندی برسیم اما برای جلوگیری از تضییع حقوق سایر مجریان و انحصارطلبی در برگزاری نمایشگاه بهاره اقدام به نام‌گذاری بااستناداری و سازمان‌بست کردیم تا این موضوع متوقف شود. وی اضافه کرد: پیش از این به دلیل افزایش نرخ اجاره‌بها در برخی از محل‌های نمایشگاهی رئیس اتاق اصناف تهران از منتفی شدن برگزاری نمایشگاه در محل مصلائی تهران و ارم سبز خبر داده بودند اما با رایزنی‌های انجام شده نمایشگاه در این دو مکان همانند سنوات گذشته برقرار است. نایب رئیس اتاق اصناف تهران خاطر نشان کرد: اصناف در ماه‌های پایانی به ویژه اسفند ماه بیش‌ترین سطح درآمدی را دارند، امسال با توجه به شرایط تورمی کشور قیمت غرفه‌ها نیز افزایش پیدا کرده و از این رو ممکن است کسبه‌ای که دارای مغازه‌های کوچک استیجاری در مناطق جنوبی تهران هستند نتوانند در نمایشگاه شرکت کنند. وی همچنین گفت: متقاضیان دریافت غرفه باید برای به نمایشگاه ارم و اتاق اصناف مراجعه کنند و واگذاری غرفه‌ها اولویت با افرادی است که دارای جواز کسب هستند.

ثبت بیش از یک میلیون چک الکترونیک

بانک مرکزی از افزایش تعداد بانک‌های ارائه‌دهنده چک دیجیتال به ۲۴ بانک و وصول شدن ۹۹.۶ درصد چک‌های الکترونیک خبر داد. به گزارش ایلنا، بنا بر اعلام بانک مرکزی، تعداد بانک‌های ارائه‌دهنده خدمت چک دیجیتال به ۲۴ بانک رسید و از زمان راه‌اندازی چک دیجیتال در کشور تا پایان به‌همین ماه سال جاری، بیش از یک میلیون و ۲۸۰ هزار فقره چک الکترونیک ثبت شده است. بانک‌های صادرات ایران، تجارت، پارسیان، رفاه کارگران، کشاورزی، پاسارگاد، قرض الحسنه رسالت، ملت، گردشگری، توسعه صادرات، توسعه تعاون، ملی ایران، سینا، شهر، اقتصاد نوین، آینده، قرض الحسنه مهر ایران، دی، خاورمیانه، صنعت و معدن، ایران زمین، سرمایه، کارآفرین و سامان به سامانه چکاد (سامانه چک امن دیجیتال) متصل شده و چک دیجیتال را عملیاتی کرده‌اند و بانک‌های سپه و مسکن نیز در مراحل پایانی فرآیند پیوستن به سامانه چکاد (سامانه چک دیجیتال) هستند. بانک مرکزی و شبکه بانکی در راستای عمل به تکالیف قانون جدید چک و ارائه محصولات فناوری محور، چک الکترونیک را به عنوان محصولی جدید در شبکه بانکی معرفی کرد و این محصول در آبان ماه سال ۱۴۰۱ رونمایی شد. چک الکترونیک محصولی است که مشتریان شبکه بانکی را از مراجعه به شعبه بی‌نیاز می‌کند و تمام مراحل آن به صورت غیرحضوری قابل انجام است. شخص درخواست‌کننده دسته چک می‌تواند دسته چک را در موبایل بانک یا اینترنت بانک خود درخواست داده و پس از بررسی‌های لازم، تعداد برگ‌های چک با شناسه صیادی در اختیار فرد قرار می‌گیرد. سپس فرد می‌تواند در موبایل بانک یا اینترنت بانک اقدام به صدور چک کرده و به کارتابل گیرنده ارسال کند. همچنین، ۹۹.۶ درصد چک‌های الکترونیک مبادله شده، وصول شده‌اند. در این زمینه، بانک مرکزی همه بانک‌ها را به پذیرش بین بانکی چک‌های دیجیتال سایر بانک‌ها در سامانه چکاوک مکلف کرده است.

آرمان ملی

آرمان ملی – **صدیقه بهزادپور**: همزمان با قطعیت استیضاح وزیر اقتصاد، واکنش‌ها نسبت به این امر گسترده‌تر می‌شود و نمایندگان مجلس، کارشناسان و مسئولان در دیگر حوزه‌های مختلف اظهارات مختلفی در این خصوص می‌کنند. نمایندگان موافق استیضاح عبدالناصر همتی دلیل اصلی تمایل خود به استیضاح را افزایش نرخ ارز و نارضایتی‌های عمومی از وضعیت اقتصادی کشور اعلام کرده‌اند. در حالی که بسیاری از نمایندگان مجلس و کارشناسان بر این باور هستند که مسئولیت مستقیم نوسانات ارزی متوجه وزیر اقتصاد نیست و علاوه بر این قطعاً وضعیت کنونی حاصل عملکرد یک فرد و یا یک تصمیم نیست، بلکه مجموعه‌ای از عوامل و تصمیم‌گیری‌ها در حوزه قانون‌گذاری، اجرا و در مجموع حاکمیت کلان کشور باعث ایجاد این شرایط شده‌اند که البته همزمان با تشدید تحریم‌ها، عوامل سیاسی امنیتی منطقه و… باعث بروز چالش‌های شدید اقتصادی شده است. از سوی دیگر تحلیلگران معتقدند، اصلاح اقتصاد بیمار کشور که حاصل گذر چندین سال سیاست‌های اشتباه در عرصه‌های مختلف است، قطعاً با چند ماه بهبود نمی‌یابد و دوره نفاقت طولانی‌تری را نیازمند است. به گفته این افراد تغییرات سیاست‌گذاری‌ها و برنامه‌ریزی‌ها در این عرصه نه تنها بهبودی در این عرصه ایجاد نمی‌کند بلکه باعث سردرگمی و آسیب‌پذیری بیشتر در عرصه‌های مختلف اقتصادی خواهد شد.

◀ چاره یا مسکن

به گزارش «آرمان ملی»، علی حریت پرور کارشناس اقتصادی در این باره گفت: افزایش نرخ ارز در ماه‌های اخیر نگرانی‌های زیادی را در میان مردم و فعالان اقتصادی ایجاد کرده است. این افزایش قیمت‌ها به طور مستقیم بر هزینه‌های زندگی و فعالیت‌های تجاری تأثیر گذاشته و موجب نارضایتی عمومی شده است حدی که نمایندگان مجلس با توجه به این شرایط، چاره‌کار را استیضاح دانستند تا شاید اندکی از میزان اعتراضات مردمی را کم کنند که البته بیشتر گمان می‌رود این اقدام بیشتر از اینکه راهی کارشناسی شده باشد، رویکردی سیاسی است که بهبودی در زمینه اقتصادی به دنبال نخواهد داشت. او ادامه داد: البته این رخ را هم نباید از نظر دور داشت که مسئولیت افزایش نرخ ارز به طور مستقیم متوجه وزیر اقتصاد نیست، بلکه این فرآیند تحت تأثیر مجموعه‌ای از شاخ‌ها و عوامل اقتصادی قرار دارد که فراتر از کنترل یک فرد است، عواملی مانند، مصوبه‌های قانونی، تحولات جهانی، سیاست‌های پولی و مالی، تحولات منطقه‌ای و امنیتی و… به‌طور کلی در تعیین نرخ ارز نقش دارند که قطعاً برای حل مشکلات اقتصادی و کاهش نرخ ارز، نیاز به یک رویکرد جامع و هماهنگ در سیاست‌گذاری‌های اقتصادی داریم و به جای تمرکز بر تغییرات فردی باید به اصلاحات بنیادی در ساختار اقتصادی توجه شود. این کارشناس توضیح داد: به نظر می‌رسد استیضاح وزیر اقتصاد نتیجه مدیریت و نفوذ گروه‌هایی است که در حال تلاش برای تأثیرگذاری بر تصمیمات مجلس هستند، این جریان‌ات ممکن است از این طریق دنبال ایجاد تغییرات در سیاست‌های اقتصادی کشور باشند و از این طریق به اهداف سیاسی خود دست یابند.

◀ زمان نامناسب

این کارشناس با تأکید بر اینکه البته استیضاح حق طبیعی نمایندگان مجلس است گفت: استیضاح وزیر اقتصاد موضوعی است که نیازمند بررسی دقیق و کارشناسی است، بدیهی است در این شرایط، توجه به نظرات کارشناسان و تحلیلگران اقتصادی می‌تواند به تصمیم‌گیری‌های بهتر و بهبود وضعیت اقتصادی کشور کمک کند، اما برای دستیابی به ثبات اقتصادی و کاهش نرخ ارز، همکاری و هماهنگی میان تمامی نهادها و ارگان اقتصادی کشور ضروری است. او توضیح داد: وضعیت کنونی کشور حاصل فشارهای داخلی و بیرونی و تصمیم‌گیری‌ها و سیاست‌گذاری‌های اشتباه چندین سال قبل تاکنون است که در نهایت به گرانی‌ها، افزایش نرخ تورم و… رسیده است، این مسائل نه تنها در چند ماه اخیر، بلکه نتیجه سال‌ها سیاست‌گذاری و شرایط اقتصادی است که به تدریج شکل گرفته‌اند، به همین دلیل، نمی‌توان انتظار داشت که در مدت کوتاهی تمامی این مشکلات حل شوند.

«آرمان ملی» از تعدد واکنش‌ها نسبت به استیضاح وزیر اقتصاد گزارش می‌دهد

نرخ ارز در آتش استیضاح

◀ استیضاحی برای جلب‌رای اعتماد عمومی

حریت پرور: به نظر می‌رسد استیضاح وزیر اقتصاد نتیجه مدیریت و نفوذ

گروه‌هایی است که در تلاش برای تأثیرگذاری بر تصمیمات مجلس و از این طریق

دنبال ایجاد تغییرات در سیاست‌های اقتصادی کشور باشند

البته نمی‌توان این امر انکار کرد که افزایش نرخ ارز و گرانی‌ها به طور مستقیم بر زندگی مردم و فعالیت‌های اقتصادی تأثیر گذاشته و موجب نارضایتی عمومی شده است و در این راستا تولیدکنندگان را نیز با چالش‌های جدی مواجه کرده است، چرا که افزایش هزینه‌ها و نوسانات بازار باعث کاهش توانایی آنها در رقابت و تأمین نیازهای بازار شده است. اما برای درمان این مشکلات، نیاز به یک دوره درمانی و زمان بیشتر لازم است، به عبارتی بهبود وضعیت اقتصادی نیازمند برنامه‌ریزی دقیق و اجرای سیاست‌های مؤثر است که بتواند به تدریج به ثبات و رشد اقتصادی منجر شود. این فرآیند ممکن است زمان‌بر باشد و نیاز به همکاری و هماهنگی میان تمامی نهادها و ارگان اقتصادی کشور دارد.

◀ انتظارات غیرواقعی

حریت پرور توضیح داد: دراین بین حتماً توجه به نظرات کارشناسان و تحلیلگران اقتصادی می‌تواند به تصمیم‌گیری‌های بهتر و بهبود وضعیت اقتصادی کشور کمک کند، برای دستیابی به یک اقتصاد پایدار و موفق، باید به اصلاحات بنیادی در ساختار اقتصادی توجه شود و از راهکارهای میان‌مدت و بلندمدت بهره‌برداری کرد. درکن این نکته‌که مشکلات اقتصادی یک شبه حل نمی‌شوند، می‌تواند به کاهش فشارها و انتظارات غیرواقعی کمک کند و فضای

بهتری برای برنامه‌ریزی و اجرای سیاست‌های اقتصادی فراهم آورد. او ادامه داد: نرخ‌ارزیکی از مهم‌ترین شاخص‌های اقتصادی است که تأثیر زیادی بر زندگی مردم و فعالیت‌های اقتصادی دارد، اما مطمئناً هیچ وزیری تمایل ندارد که نرخ ارز افزایش یابد، ولی واقعیت این است که عوامل متعددی در نوسان نرخ ارز نقش دارند. مصوبات و تصمیمات در حوزه اجرا و قانون‌گذاری سال‌های قبل، به همراه شرایط سیاسی و اقتصادی داخلی و خارجی، همگی می‌توانند بر نرخ ارز تأثیرگذار باشند. به عنوان مثال، تحولات در عرصه سیاست خارجی، برجام و مذاکرات بی‌فراجم، تشدید تحریم‌ها و… می‌تواند به طور مستقیم بر اعتماد سرمایه‌گذاران و بازار ارز تأثیر بگذارد. البته قطعاً سیاست‌های اقتصادی و مالی

گودرزوند: استیضاح یکی از ابزارهای نظارتی

مجلس است منتها تنها چند ماه از آغاز به کار

دولت چهاردهم گذشته، لذا در شرایط فعلی

استیضاح وزیر اقتصاد مناسب نیست

گزارش تحولات نرخ ارز و بدهی‌های خارجی در دی ماه

افزایش نرخ ارز ناشی از انتظارات تورمی

نرخ فروش حواله واسکناس دلار آمریکا در مرکز مبادله ارز و طلا هر دو با ۲۰.۲ درصد افزایش نسبت به آذرماه به ترتیب به رقم ۲۰۶۵۵ و ۶۲۲۳ هزار ریال رسیدند.

◀ تداوم انتظارات تورمی

طبق اعلام بانک مرکزی، تداوم درگیری‌های نظامی در منطقه و برخی تحولات و تنش‌های سیاسی و تأثیرگذاری رویدادهای مورد اشاره بر انتظارات تورمی فعالین اقتصادی، دلیل اصلی افزایش نرخ دلار در بازار غیر رسمی در این ماه بوده است. ضمن اینکه راه اندازی سامانه ارز دی ماه سال جاری هر دلار آمریکا در بازار غیررسمی با نرخ متوسط ۸۰ هزار تومان معامله شد که نسبت به آذرماه ۱۱ درصد افزایش داشته است. همچنین در این ماه

شنبه	۱۱ • ۱۲ • ۱۴۰۳	شنبه
سال هشتم	شماره ۲۰۵۸	۱۱ • ۱۲ • ۱۴۰۳
۳۰ شعبان ۱۴۴۶/۱۰ مارس ۲۰۲۵		

◀ دریچه

برنامه گسترده وزارت نیرو برای

عبور از پیک ۱۴۰۴

وزیر نیرو با اشاره به برنامه ریزی گسترده‌ای برای عبور موفق از اوج بار مصرف برق تابستان سال ۱۴۰۴ انجام داده، گفت: در سایه همکاری نزدیک وزارت نیرو و مجلس می‌توان بر ناترازی آب و برق غلبه کرد.

عباس علی‌آبادی در جلسه شورای معاونین وزارت نیرو با تأکید بر رویکرد دولت چهاردهم در استفاده از تمامی ظرفیت‌های کشور بدون نگاه جناحی، گفت: دولت چهاردهم، دولت وفاق است و رئیس جمهوری قصد دارد از همه توانمندی‌های کشور، بدون در نظر گرفتن گرایش‌های سیاسی، در مسیر پیشرفت ایران اسلامی و حل چالش‌های کشور بهره‌ببرد.

وی با اشاره به سیاست‌های وزارت نیرو در این راستا افزود: در وزارت نیرو نیز انتصابات کاملاً بر اساس شایسته‌گزینی انجام می‌شود و تمامی مدیران و کارکنان صنعت آب و برق مصمم هستند تا حداکثر تلاش خود را برای تأمین پایدار آب و برق به کار گیرند.

علی‌آبادی ضمن مرور عملکرد وزارت نیرو در فصل سرد سال جاری، خاطر نشان کرد: فصل سرد سال جاری از نظر تأمین پایدار برق سال دشواری بود، اما در سایه تلاش‌های مستمر وزارت نیرو، همراهی مردم و حمایت‌های دولت، خواهیم توانست با کمترین آسیب از این دوره عبور کنیم. وی از برنامه‌ریزی گسترده برای فصل گرم سال آینده خبر داد و اظهار داشت: مدیران و کارکنان صنعت برق، از مدت‌ها پیش برنامه‌های متنوعی را در سه محور اساسی استفاده حداکثری از ظرفیت نیروگاهی موجود، افزایش تولید برق حرارتی و تجدیدپذیر و مدیریت مصرف طراحی و عملی کرده‌اند که امیدواریم به عبور موفق از اوج بار سال آینده کمک شایانی کند. وزیر نیرو با اشاره به بررسی‌های صورت‌گرفته در خصوص میزان مصرف برق در تابستان، گفت: پیش‌بینی می‌شود در فصل گرم سال آینده تقاضای مصرف برق ناشی از سامانه‌های سرمایشی به ۳۶ هزار مگاوات برسد. لذا، باید با اقداماتی

مانند آگاهی‌بخشی، نصب کنتورهای هوشمند و بهینه‌سازی مصرف برق، حداقل یک سوم از این تقاضا را کاهش دهیم. علی‌آبادی در بخش دیگری از سخنان خود، چالش‌های آب را مهم‌تر از برق دانست و تصریح کرد: کاهش شدید بارندگی هر سال آبی جاری، ما را ملزم می‌کند تا اقدامات گسترده‌ای برای تأمین پایدار آب در بخش‌های مختلف در دستور کار قرار دهیم. وی راهکارهای پیشنهادی برای مقابله با این چالش را تکمیل پروژه‌های نیمه‌تمام آبی برای بهره‌برداری حداکثری از منابع آب‌های سطحی، بازچرخانی آب با استفاده از فناوری‌های نوین و تولید آب از منابع متعارف مانند شیرین‌سازی آب دریا توصیف کرد. وزیر نیرو همچنین با اشاره به تعامل مثبت این وزارتخانه با مجلس، تأکید کرد: وزارت نیرو و مجلس مصمم هستند که بر چالش‌های صنعت آب و برق، از جمله ناترازی تولید و مصرف، غلبه کنند و این فرصت باید برای پیشبرد سیاست‌های کلان وزارتخانه مورد استفاده قرار گیرد. علی‌آبادی در پایان با انتقاد از نرسد، تصریح کرد: یکی از علل اصلی ناترازی در صنعت آب و برق، توزیع ناهم‌پارانه‌هاست. وی در همین رابطه بیان کرد: اصلاح سازوکار پرداخت یارانه، می‌تواند مشترکان را به صرفه‌جویی از طریق پاداش‌های جذاب ترغیب کند و هم‌زمان، نقش بازدارنده‌ای در مصرف بی‌رویه مشترکان برعکس داشته باشد. در بخش دیگری از این نشست، همایون حائری اضافه کرد: در فصل گرم سال جاری نیز از طریق افزایش ظرفیت تولید برق و نیز برنامه‌های متعدد و متنوع بهینه‌سازی و مدیریت مصرف برق تلاش می‌شود تا تابستان با کمترین مشکل در تأمین برق سپری شود.

◀ بازار سرمایه

تهرانی‌ها ساکن دار مصرف گاز

سختگوی شرکت گاز استان تهران از ثبت مصرف بیش از ۱۲۶ میلیون متر مکعب گاز در ۲۴ ساعت گذشته خبر داد و از مردم درخواست کرد با مدیریت مصرف، امکان تأمین پایدار گاز را فراهم کنند. به گزارش شرکت گاز استان تهران، علی اصغر نوایی روز (پنج‌شنبه، نهم اسفند) با اشاره به افزایش چشمگیر مصرف گاز در روزهای سرد اخیر، بیان کرد: مصرف گاز در استان تهران طی ۲۴ ساعت گذشته به بیش از ۱۲۶ میلیون مترمکعب رسیده که از این آمار نزدیک به ۱۲۱ میلیون متر مکعب در بخش خانگی، تجاری و صنایع جزء مصرف شده است. وی با اشاره به پایداری سرمای هوا و افزایش فشار بر شبکه گازرسانی اظهار کرد: از هموطنان مان در سراسر کشور خواستار رعایت نکات صرفه‌جویی هستیم. بدون شک همکاری مردم در کاهش مصرف گاز، به پایداری جریان گاز کمک می‌کند و از بروز مشکلات احتمالی جلوگیری خواهد شد. سختگوی شرکت گاز استان تهران از مردم دعوت کرد به پوشش «۲ درجه کتمر» بیبوندند تا ۱۸ تا ۱۷ درصد انرژی‌گاز، پوششیدن محل کاروی منزل و استفاده از پرده‌های ضخیم، صنعت گاز را در مدیریت مصرف یاری کنند.

واحد درصد افزایش رانشان می‌دهد.

◀ **آمار بدهی‌های خارجی کشور**
بر اساس آمار بازگانی خارجی گمرکی در ده ماهه سال ۱۱۴۴ ارزش صادرات (بدون احتساب میعانات گازی) و واردات گمرکی به ترتیب ۷.۴۷ و ۱.۵۶ میلیارد دلار بوده که در

مقایسه با مدت مشابه سال قبل به ترتیب ۳.۱۸ و ۲.۳ درصد افزایش نشان می‌دهند. به علاوه ارزش هر تن کالای صادراتی و وارداتی نیز در این دوره به ترتیب ۴.۸ و ۶ درصد افزایش یافته است. همچنین طی

۱۰ ماهه سال جاری وزن صادرات و واردات گمرکی به ترتیب، ۳.۱۲۷ و ۳.۸ میلیون تن بود که نسبت به دوره مشابه سال قبل به ترتیب ۱۲.۹ درصد افزایش و ۵.۸ درصد کاهش نشان رانشان می‌دهد.